

ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ В АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМАХ ОБЛІКУ

Інформаційні потоки на сучасному підприємстві носять складний і динамічний характер, розкриття потенціалу якого можливо лише із застосуванням інформаційних технологій. Вимірюється інформаційний потік кількістю обробленої або переданої інформації за одиницю часу. Інформаційний потік в автоматизованих системах обліку ґрунтується на переміщенні паперових або електронних документів. Залежно від цього, він може вимірюватися або кількістю оброблених і переданих одиниць паперових документів або сумарною кількістю документорядків у цих документах, або кількістю інформації (біт), яка міститься в тому чи іншому повідомленні. Автоматизовану систему обліку з точки зору інформаційних потоків можна представити як безліч формальних процедур, за допомогою яких дані збираються, обробляються в якісно нову інформацію, що поширюється серед користувачів. Інформаційні потоки підприємства як правило розглядають у двох площинах – горизонтальний напрямок і вертикальний напрямок.

Горизонтальний напрямок інформаційних потоків пов'язаний із обміном інформацією підприємства та користувачами інформації зовнішнього середовища:

- ✓ торговими партнерами – інформація про продаж, платіжну інформацію, інвентаризацію взаєморозрахунків;
- ✓ клієнтами-договірні зобов'язання, інформація про постачання, виплата дивідендів, розповсюдження акцій,

✓ зацікавленими сторонами – сплата податків, подання фінансової звітності, декларацій.

Вертикальний напрямок інформаційних потоків автоматизованої системи обліку пов'язаний із рівнями управління підприємства, центрами прийняття управлінських рішень. Для вивчення і організації інформаційних потоків автоматизована система обліку гіпотетичної фірми розкладається як сукупність елементарних підсистем за рівнями управління. Проаналізуємо одну з можливих структур автоматизованої системи обліку і взаємозв'язок із рівнями управління підприємства в контексті формування інформаційних потоків.

У системі організації інформаційних потоків управління підприємством виділяються наступні функціональні блоки:

- ✓ підсистема оперативної ділянки управління: складання первинних документів;
- ✓ підсистема операційного управління: надання, узгодження та перевірка господарських операцій;
- ✓ підсистема середнього управління: досягнення цілей структурного підрозділу;
- ✓ підсистема топ-менеджерів: досягнення загальногосподарських цілей підприємства;
- ✓ підсистема прогнозування: формулювання стратегічних цілей.

Піраміда управлінських рішень підприємства заснована на оперативному бізнесу операцій. Нижній рівень управління операціями безпосередньо відповідає за проведення повсякденних операцій. Ця діяльність складається з продуктів орієнтованої роботи організації, таких як виробництво, продаж і розподіл. Вище базового рівня, підприємство розділено на вищі яруси управління: операційний менеджмент, керівників середньої ланки, топ-менеджерів, і системи прогнозування.

Керівник середньої ланки несе відповідальність за короткострокове планування і координацію заходів, необхідних для досягнення цілей організації. Вище керівництво несе відповідальність за довгострокове планування і загальних цілей.

Всі підсистеми характеризуються як спільними так і унікальними потребами облікової інформації. Тому інформаційні потоки мають забезпечувати різноманітні потреби управління. При цьому слід враховувати найбільш трудомісткі процеси обробітку облікової інформації (складський облік, нарахування оплати праці).

Виходячи із площин інформаційних потоків та потреб користувачів автоматизовану систему обліку доцільно розділити на дві системи фінансову та управлінську та автоматизувати облік відповідно до модулів, що забезпечують різноманітні інформаційні потреби користувачів. Для цього необхідно розділити інформаційні потоки за параметрами:

- ✓ джерело виникнення;
- ✓ напрямок руху потоку;

Секція I. Міжнародний та національний досвід розвитку бухгалтерського обліку.....

- ✓ періодичність;
- ✓ вид існування;
- ✓ швидкість передачі та прийому;
- ✓ інтенсивність потоку та ін.

Управління інформаційним потоком можна здійснювати таким чином:

- ✓ змінюючи напрямок потоку;
- ✓ обмежуючи швидкість передачі до відповідної швидкості прийому;
- ✓ обмежуючи обсяг потоку до величини пропускної здатності окремого вузла або ділянки шляху.

Отже, при організації автоматизованих систем обліку необхідно враховувати такі елементи та напрями регулювання інформаційних потоків:

1. Орієнтація на реалізацію інформаційних потоків. Методологічною засадою підходу, орієнтованого на інформаційні потоки, є традиційна теорія управління. Завдання розробників автоматизованої системи, зорієнтованих на раціоналізацію інформаційних потоків, зводиться до виявлення найбільш трудомістких ділянок з точки зору збирання та обробки даних й до раціоналізації та автоматизації інформаційних процесів на цих ділянках.

2. Орієнтація на аналіз розподілу рішень і процесів їх прийняття, на побудову мережевих моделей. Суть його полягає в аналізі системи прийняття рішень, аби допомогти органу управління ясніше зрозуміти його потреби або надати рекомендації для покращення порядку й способів прийняття рішень.

3. Орієнтація на поділ інтегрованої ІС на ряд невеликих підсистем, кожна з яких зорієнтована на прийняття одного чи групи управлінських рішень.